

Asia: VN/2062/2020

Lukiodiplomiselvitys 2020

Vastaajaa koskevat perustiedot

Vastaatteko

e) jonkin sidosryhmän, järjestön edustajan tai edunvalvontaorganisaation roolissa

A) Luvussa 2 on kuvattu lukiodiplomit osana nykyistä lukiokoulutusta

Vastaako mainittu kuvaus mielestänne nykytilaa?

-

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

B) Luvussa 3 on kuvattu lukiodiplomien saavutettavuutta ja yhdenvertaisuuden toteutumista

Vastaako mainittu kuvaus mielestänne nykytilaa?

1) Vastaavat täysin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Lukiodiplomin suorittamisen mahdollisuus on saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta ollut erittäin heikkoa käsityön lukiodiplomin osalta vuosikausia. Ministeriön ohjaus tulisi tässä käsityön lukiodiplomin kehittämistyössä olla voimallisempaa, jotta saavutettavuus ja yhdenvertaisuus toteutuisivat. Mahdollisuuksia käsityön lukiodiplomin kehittämiselle olisi, koska Suomen jokaisessa kunnassa järjestetään perusopetuksessa käsityön opetusta, jolloin esimerkiksi perusopetuksen fyysisiä oppimisympäristöjä käyttäen olisi otolliset mahdollisuudet järjestää käsityön lukiodiplomiopintoja pätevien käsityönopettajien ohjauksessa. Lukiodiplomijärjestelmää ja korkeakoulujen opiskelijavalintajärjestelmää kehitettäessä ja uudistettaessa olisi erinomaiset mahdollisuudet korjata tilanne käsityön opetuksen ja etenkin teknisen työn osalta.

C) Luvussa 4 on kuvattu lukiodiplomien arvioinnin nykytila ja kehittäminen

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

-

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

D) Luvussa 5 on käsitelty lukiodiplomien tuomista osaksi yo-tutkintoa

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

-

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

E) Luvussa 6 on käsitelty diplomien hyödynnettävyyttä korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

-

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

F) Luvussa 7 on käsitelty lukiodiplomien kehittämiskohteita. Lukiodiplomit saatettiin nykyiseen muotoonsa lv. 2004-2005 aikana, ja niitä voi suorittaa taito- ja taideaineissa kahdeksaa erilaista. Luvussa mm. selvitettiin, miten lukiodiplomeita voitaisiin hyödyntää nykyistä useammassa oppiaineissa ja kansainvälisissä tiedekilpailuissa.

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

-

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

1.1. Lukiodiplomijärjestelmää tulisi edelleen kehittää ja syventää sekä se tulee liittää entistä vahvemmasi osaksi lukio-opetusta.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

1.2. Sopiva viranomaisen tätä työtä johtamaan ja koordinoimaan olisi Opetushallitus, jonka vastuulla lukiodiplomien kehittäminen on ollut koko niiden olemassaolon ajan.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

2. Lukion opetussuunnitelman perusteet (OPH Määräykset ja ohjeet 2019:2a) -asiakirjassa määritellyissä taito- ja taideaineissa lukiodiplomien suorittaminen asetettaisiin kaikkia lukiokoulutuksen järjestäjiä velvoittavaksi. Tämä muutos kohdistuisi siis kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeihin. Tämä luo muutostarpeen lukiolakiin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

-

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

3. Muissa kuin kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeissa lukiodiplomien järjestäminen säilyisi vapaaehtoisena.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

5) Olen täysin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Vapaaehtoisuus ei aikaansaa kehittämistä ainakaan käsityön ja etenkin teknisen työn lukiodiplomin osalta. Käsityön ja teknisen työn lukiodiplomin kehittämiseen olisi opetuksen järjestäjillä hyvät mahdollisuudet kautta Suomen, mutta kehittäminen käsityön ja teknisen työn osalta vaatisi valtiotason ohjausta ja tahtotilan rakentamista. Käsityössä ja teknisessä työssä ei ole ollut virallista kehittäjälukiota. Käsityön lukiodiplomin muuntuminen teknologian lukiodiplomiksi vaatii asiantuntevaa sisällöllistä kehittämistä. Tällainen kehittämistyö ei vapaaehtoisvoimin onnistu. Asian ympärille tarvitaan kehittäjälukion status, ohjaus ja rahoitus.

4. Tätä edellä kuvattua muutosta tuettaisiin muodostamalla kansallinen rakenne lukioasetuksessa määritellyn kehittäjälukioverkoston varaan. Nykyisistä

kehittäjälukioista kaksi keskittyy kuvataiteeseen, kaksi liikuntaan ja kolme musiikkiin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

5) Olen täysin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Kehittäjälukioita tarvitaan käsityön ja teknisen työn lukiodiplomin kehittämiseen. Tähän asti kehittämistyö on ollut liian vähäistä. Kehittämistyöhön tarvitaan mukaan pedagogiset järjestöt, kuten teknisten aineiden opettajat TAO r.y. sekä yliopistojen ainedidaktinen asiantuntemus. Opetushallitus voisi koordinoida kehittämistä. Tähän yhteyteen tulee rakentaa täydennyskoulutusverkosto.

5. Kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeissa kehittäjälukioverkosto erityistehtävälukioverkoston tuella laatisi Opetushallituksen kanssa yhteistyössä pedagogiset ratkaisut, joiden myötä lukiodiplomien suorittaminen mahdollistuisi aidosti maan jokaisessa lukiossa. Tämä pedagoginen ratkaisu sisältäisi ns. pohjakurssien ja lukiodiplomikurssien toteuttamisen. Tämä rakenne luotaisiin etä- ja/tai verkko- /virtuaaliopetuksen avulla.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

6. Suoritetulla lukiodiplominäytöllä voisi korvata yhden ylioppilastutkinnon viidestä kokeesta. Ylioppilastutkintoa suorittava kokelas tekisi siinä tapauksessa äidinkieli ja kirjallisuus -kokeen sekä kolme koetta ryhmästä, johon kuuluu matematiikan-, toisen kotimaisen kielen-, vieraan kielen- ja reaaliaineen koe sekä lukiodiplomin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

-

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

7. Ylioppilastutkintotodistukseen tulisi kirjaus siitä, että kokelas on korvannut yhden edellytettävistä ylioppilasaineista lukiodiplomilla. Lukiodiplomista annetaan erillinen todistus. Todistuksen antaa kokelaan oma lukio. Jatkossa siis

lukiodiplomin suoritus olisi ylioppilastutkintotodistuksen liite, eikä päättötodistuksen liite.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

-

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

8. Lukiodiplomien tuominen osaksi ylioppilastutkintoa edellyttää voimakasta lukiodiplomien arvioinnin kehittämistä. Esitetyt muutokset edellyttävät kansallisen mallin luomista lukiodiplomien arviointiin. Tämä arvioinnin kehitystyö tulee toteuttaa Opetushallituksen johtamana yhteistyössä ylioppilastutkintolautakunnan, korkeakoulujen sekä kehittäjälukiodien kanssa. Esitämme, että lukiodiplomien oppilaitoksen ulkopuolinen arvioija määräytyy perustettavan kansallisen arviointiverkoston kautta.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

-

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

9. Korkeakouluille tulee tarjota nykyistä enemmän tietoa koko lukiodiplomijärjestelmästä. Lukiodiplomien kehittämisessä tulisi jatkossa kuulla korkeakoulujen näkemyksiä ja tarpeita nykyistä enemmän, jotta korkeakoulut voivat tulevaisuudessa hyödyntää lukiodiplomeita nykyistä paremmin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

-

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

10. Tässä selvityksessä esitetyt toimenpide-ehdotukset luovat edellytyksiä lukiodiplomien paremmalle hyödyntämiselle korkeakoulujen opiskelijavalinnassa.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

-

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

11. Kotitalouden lukiodiplomi korvataan yrittäjyyden ja työelämäosaamisen lukiodiplomilla.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

-

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

12. Käsityön lukiodiplomi muuntuu ja uudistuu teknologian lukiodiplomiksi.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

3) En ole samaa, enkä eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Teknisten aineiden opettajat TAO r.y. ei varauksetta kannata käsityön lukiodiplomin muuttamista teknologian diplomiksi, vaan ehdotamme, että diplomin voisi nimetä käsityön ja teknisen työn lukiodiplomiksi.

OKM:n lukioselvitysraportin perusteella esitetään, että pakollisesti järjestettäviä lukiodiplomeja olisi kuvataiteessa, liikunnassa ja musiikissa. Lisäksi on esitetty, että käsityön lukiodiplomin nimike muutettaisiin teknologian lukiodiplomiksi. Perusteluna käsityön diplomin lakkauttamiselle on esitetty sitä, että diplomia on suoritettu todella vähän viimeisten vuosien aikana.

TAO r.y kannattaa lukiodiplomien uudistamista. Ihmettelemme kuitenkin sitä, että käsityö on pudotettu kokonaan pois lukion taito- ja taideaineiden joukosta, koska käsityön ja teknisen työn lukiodiplomin kautta voidaan muodostaa yhteyksiä työelämään ja soveltaa teoreettista tietoa käytäntöön.

Käsityön lukiodiplomia on suoritettu todella vähän. Suosion ongelma on lähtökohtaisesti siinä, että käsityö ei ole lukion oppiaine, eikä käsityön kurssien suorittamiseen ole monissa lukioissa riittävästi resurssia. Suorittamisen käytännön ongelma on lukujärjestykseen liittyvä, koska käsityön kurssien suorittamiseen ei ole varattuna lukiossa aikaa, vaan kurssit täytyy järjestää iltaopintoina.

Käsityön ja teknisen työn lukiodiplomin kautta voidaan lukiolaisia ohjata suuntaamaan lukion jälkeisiä opintojaan tekniikan aloille.

Käsityön lukiodiplomin uudistumisessa tarvitaan opetuksen sisältöjen kehittämistä ja tässä kehittämistyössä yhdistyksemme teknisen työn asiantuntijat voivat olla avuksi. Lisäksi sisältöjen kehittämiseen tarvitaan teknisen työn ja tekniikan alojen asiantuntijoiden yhteistyötä. Teknisellä työllä tarkoitamme tässä yhteydessä yleissivistävässä koulutuksessa opiskeltavia teknisen työn työtapoja, joita käytetään tällä hetkellä käsityöoppiaineessa.

Yhteenvedona esitämme seuraavaa:

1. Kannatamme teknologian opetuksen aseman vahvistamista osana lukio-opetusta, mutta samalla esitämme, että teknisen työn sisällöt pidetään osana uudistuvaa lukiodiplomia. Teknisen työn sisältöjen asema lukiossa tulee turvata lukiodiplomiin liittyvällä asetuksella.
2. Käsityön lukiodiplomin nimikkeeksi esitämme käsityön ja teknisen työn lukiodiplomia. Tällä tavalla voidaan taata teknisen työn ja käsityön jatkumo peruskoulusta lukioon ja sitä kautta ammatillisiin opintoihin.
3. Esitämme, että OKM:n työryhmän kaavailemia teknologian opetussisältöjä otetaan osaksi käsityön ja teknisen työn lukiodiplomin suorittamista.
4. Esitämme, että käsityön ja teknisen työn lukiodiplomi lisätään pakollisena suoritettavien taito- ja taideaineiden lukiodiplomien joukkoon, jotta käsityölle, tekniselle työlle ja teknologialle saadaan täsmennetyt sisällöt osana lukion yleissivistäviä opintoja.
5. Esitämme, että käsityön ja teknisen työn lukiodiplomien kehittämisessä pidetään mukana kädentaitojen, teknologian ja ohjelmoinnin opetusta, jolloin sisältöjen kehittämisessä tehdään läheisesti yhteistyötä luonnontieteen ja matemaattisten aineiden opetuksen kanssa. Lähtökohtana on kuitenkin teoriaa käytäntöön soveltava tekeminen ja tekemällä oppiminen, jolloin opetukset tulee nojata käsityön ja teknisen työn opetukseen.

13. Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen sekä teknologian lukiodiplomin kehittämistyö annetaan Opetushallitukselle ja kehittäjälukioille, joiden tehtävänä on kyseisen alan kehittäminen.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

-

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

14. Lukiodiplomit pysytetään niissä oppiaineissa/oppiaineryhmissä, joissa osaamisen näyttönä ei voi toimia nykyisen muotoinen ylioppilaskoe. Lukiodiplominäyttö ei siis laajene aineisiin, joissa nykyisen muotoisia ylioppilaskokeita järjestetään.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

-

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

H) Luvussa 9 selvitysryhmä kuvasi lainsäädäntö-, opetussuunnitelma- yms. muutostarpeet.

Miten kommentoitte selvityshenkilöiden edellä esittämiä muutostarpeita?

-

I) Luvussa 10 on esitetty ehdotettujen muutosten kustannusvaikutuksia ja niiden kohdentumista.

Vastaavatko esitetyistä muutoksista aiheutuvat kustannukset käsitystänne kustannuslisäyksistä?

-

Perustelkaa näkemyksenne etenkin, jos katsotte, etteivät arvioidut kustannukset vastaa esitetyistä muutoksista aiheutuvia kustannuksia:

-

Kaipainen Jouni

Teknisten aineiden opettajat TAO r.y. - Pedagoginen järjestö, johon kuuluu pääasiassa yleissivistävässä koulutuksessa työskenteleviä teknisen työn aineenopettajia (käsityö).